

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 » — »
 Negyedévre . . . 2 » 50 »
 Egy hóra . . . 1 » — »
Egyes szám 4 kr.

lap szellemi részét illető minden köz-
 ony a szerkesztőségbe (Főúter 1828. sz.)
 barmintva küldendő.

Előfizetési helyben:
 Teleki K. Lajos könyvtárában és a kiadóhivatalban. (Főúter 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábnos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron vételek fel. Bélyeg díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.

Nyitási költségek minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főúter 1828. sz. alatt.)

Kéziratok nem adtnak vissza.

Szeretlenség.

Mamom bálványának szóvalán imádása, vagy a létért való küzdelem sziveket megkérgesítő, illuziókat szétszórtó, belső hangulatokat üldöző romboló hatása-e, avagy az utilitáris nevelés és az anyag tulbecsülése az ok: de társadalmi nyomorúságunkban alig van nagyobb baj, mint a szeretlenség; a szeretet, mely már nagyon sok emberből kivészett, mely elvezetett egy lelki kórsághoz a moralinszanitáshoz is, ahhoz a lélektanilag képtelen helyzethez, mely az erkölcs disztincióját nem ismeri. Morálisták és bölcselők a korszellemnek ezt a szédítő dobzdását az erkölcselenségben, tartják a legnagyobb betegségnek és ha az ő szavuk hatékonyabb súlylyal esnek ott, hol népek sorsát irányítják: társadalmi rendünk, embernevelési irányunk, még büntető kodexünk is hamarosan, gyökeresen reformáltatnék.

De hát a prédikátorok sorsa mindég tragikus volt, mióta csak a világ fennáll. Most nem máglya, vagy kereszt-halál vár a morál hirdetőire, hanem a semmibe vevés és a »hóbortos« rajongó elnevezés.

Még ebben is következetesek vagyunk mi, igazai gigászai a szeretlenségnek. Nem szeretjük azokat, akik minket szeretetből megakarnak menteni valódi rendeltetésünknek. Az irigység démona sohasem volt hatalmasabb, mint napjainkban. Milyen csodálatos, hogy míg a nemzetközi rajongó az örök béke érdekében pazarolja a szót, iskolás gyermekek zsendülő szívében nagyobb gyűlölet lángol, mint mikor barbár korban királyok és más despoták szeretlensége fegyveres ellenségként állította szembe a népeket. A szeretlenségnek ebben a szellemi pestisében, ha rajtam állana, államilag tenem kötelezővé, hogy tanulja meg mindenki Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt levelének 13 könyvéből a kettőtől nyolczadikig terjedő részt. Szóljak bár emberek és angyalok nyelvén, ha szere-

temem nincs, olyanná lettem, mint a csengő ércz, vagy pengő czimbalom.

Legyen bár jövendőltő tehetségem és tudjak minden titkot és minden tudományt: legyen bár oly teljes hitem, hogy a hegyeket áthelyezhessem, ha szeretetem nincs, semmi vagyok, osszam el bár a szegények táplálására minden vagyonomat és adjam át testemet, úgy hogy égjek: ha szeretetem nincs, mitsem használ nekem. A szeretet tüdő, kegyes, a szeretet nem irigykedik, nem cselekszik rosszul, nem fuvalkodik föl, nem nagy-ravágyó, nem keresi a magáét, nem gerjed haragra, nem gondol rosszra, nem örül a hamisságon, hanem az igazságon örvend, mindent elvisel, mindent elhisz, mindent remél, mindent elszennved, a szeretet nem szűnik meg soha.

S milyen távol állunk mi e szeretetlőtől? Valóban Leo pápa mondása, mely szerint nincs senki a nélkül, hogy ne szeretne, mert szereti vagy Istent, vagy a világot, alig mutatkozik egyéneknek, mint paradoxonnak. Nem, ez a mai kor nem tud szeretni, csak unatkozni. Még a világ gyönyöreit, melyért végig gázol mindenben és melyet állítólag szeret is, úgy tudja élvezni, hogy elernyed idegeivel unatkozik mellette. Hova fog mindezt vezetni, vajjon be fog-e következni valamely formában a jótékony reakció, mely a megkérgesedett sziveket megpuhítja? Talán igaza van Coutellenak, hogy valamint a delejtüre ha terhet rakunk jobban és erősebben vonz, a szeretetet, ha sűrűn követi szenvedés, erősödik vonzalma. Valami nagy közös társadalmi szerencsétlenségnek kell az emberiséget meglepni, hogy visszanyerhesse, amit most nélkülöz és mely miatt — habár humán századot élünk és a dobball felköltött részvét hivalogdva tüntet, de igazi felebaráti szeretetről nem beszélhetünk.

De hát az embernek a reményt földadni nem szabad soha, mert igaza van Kolzebue-nak, »hogy a remény azon egyetlen kincs, mely a szerencsétlenség-gel gyarapszik.«

Ugy látszik, az egyik beszélt folyton, a másik csak nagy ritkán szólott közbe.

— Egy éve sincs még, nagyon, de nagyon boldog voltam.

Szomorúság, gond, jobban kerültek, mint a megvert ellenség a győzött.

Irigyelte kedélyemet mindenki.

A hol megjelentem — mintha nyomomban a jókedv anyaga járt volna — egyszerre vigtség, nevetés vert fészket.

A társaságok kapva kaptak rajtam.

Fogalmam se volt róla, hogy az embernek más baja is lehessen, minthogy elfogy néha a pénze.

En még ezen is nevettem.

Mulatságosnak találtam azt a bolondos helyzetet, mely pár napig savanyu világnézettel kesergel, hogy azután a kibontakozáskor megkaczagtasson töprengéseink felett.

Abba a fajtaba tartoztam, a melyikre a jelző: jó fiu.

Szerelmes még nem voltam soha.

A közigazgatási bíróság. Tegnap vette kezdetét a közigazgatási bíróságról szóló javaslat tárgyalása a képviselőháznak külön e célra kiküldött bizottságában.

A bizottsági tagok csaknem teljes számmal jelentek meg. Morzsányi Károly bizottsági tag kimentette elmaradását.

Az általános vita előreláthatólag még két napot vesz igénybe, miután a bizottság minden tagja a legbehatóbb kritikát gyakorolja a javaslatl szemben.

Tegnap Latkóczy előadó, Gőrgy és Pulszky Ágost beszétek a kormánypárti tagok részéről. A javaslaton ők is igen sok kifogásolni valót találtak, többek közt a főispánnak bírói szerepét, a hatáskörnek szűk körre való szorítását, az elsőfoku bíróság szervezését stb.

Az ellenzék részéről Szederkényi Nándor vett részt a vitában, részletesen felülvizsgálta annak hiányait és fogyatékosságait.

Hieronymi Károly belügyminiszter szintén hosszabban szólalt fel, de inkább csak a kormánypárti bizottsági tagok által felvetett egyes detail kérdésekre válaszolt, az elvi jelentőségű vitát még kerülte.

Az általános vitában kétségtelenül azok a kérdések a fontosak, hogy helyes-e a hatáskörnek taxatív felsorolása, vagy helyesebb az elvi megállapítás; helyes-e a főispán elnöksége alatt tervezett elsőfoku bíróság, vagy helyesebb volna független kinevezett bírói tagokból megalkotni az elsőfoku bíróságot is.

A miniszter válaszában ezeket a kérdéseket most csak mellékesen érintette, bizonyára az ellenzék részéről felvetendő elvi vitára fogja e döntő és kardinalis kérdésekre a beható választ megadni.

BELFÖLD.

A király Budapesten. A király Jan. 16 án az udvartartással több heti tartózkodásra Budapestre érkezett. Itt időzése alatt több udvari ebéd és hetenként kétszer általános kihallgatás lesz. Bécsben e hónap 13-án, szombaton udvari bal, masnap pedig követség ebéd lesz.

A reverzálisok. Atzél Béla báró tömegesen kapja most a vál. kerületektől a képviselők által adott reverzálisokat, hogy a polgári házasság ellen fognak szavazni. Eddig 51 ilyet kapott.

Harczias pásztorlevél. Steiner Fülöp szekesfehérvári püspök püspöki pásztorlevélét ama harcziás szóval bocsátotta ki, hogy a püspökök vezéréle alatt induljanak a polgarok csatába és a képviselőktől reverzalist kerjenek.

Már-már hittem, hogy bolondulok utána. Ugy örültem ez igazatosságának.

Valami új, szokatlan kellemességű volt örömeivel, aggályaival.

Mulattatt, meg gyönyörködöttem, hogy abba a régi diákos erzelgésbe estem bele, mely után annyira visszasoárovog az ember, ha már kieviczelt belőle.

Pár nap alatt tíz évet fiatalodtam lelkileg.

A társaság még érdekesebbnek tartott így szórakozottan.

Mert igazán az lettem.

Ugy az ismeretség második hetében történetelt, hogy egyszer kirándultunk a zöldbé.

Blanka és én elől, a többiek mögöttünk messze.

Fülemile dalolt, ibolya nyílt; a fákön tánczó naposugár, a fü közt vadvirágok — ugy, a hogy a regényekben volt szokás gyerekkorom idejében.

Karon fogtam, összehajoltunk s szerelmes versekből így idézgettem az alkalmi sorokat.

Szinte ujjongtam örömömben.

Mintha mindenik falevelre szerelm lett volna irva, sőt még az én szívembe is.

Közös miniszteri tanácskozások. Budapest, Jan. 8. Plener osztrák pénzügyminiszter ma folytatta Wekerle miniszterelnökkel a tanácskozásokat. A két miniszter fontosabb kérdéseket fölött tanácskozott több óráig. Wekerle a d. u. vonattal Plener miniszterrel Bécsbe utazott, hol a fclbeszakiott tárgyalásokat folytatni fogják.

A románság hadüzene. A Temesváron Mocsanyi Sándor vezetése alatti román-párt Dreptatea című új napilapjában megjelent mutatónyul egy cikk, mely kijelenti, hogy a románság minden oldalról megtámadott jogai védelmére határozott küzdelmet fog folytatni az egész vonalon.

KÜLFÖLD.

Uj stratégiai vasut Oroszországban. Az orosz kormány, mint egy pétervári tavrát jelenti — egy új stratégiai vasut építését határozta el. Az új vonal 186 verstny hosszúságu lesz és Akesa Kujm és Krasnovodsk állomásokat fogja összekötni. — Az új vasutvonal folytatása lesz a transkaspiai vonalnak s miután Turkesztánt keresztül szeli, egy esetleges orosz-angol-indiai konfliktusban lesz nagy jelentősége. Az új vonalat márcziusban kezdik építeni.

A francia szenátorválasztások. A vasárnapi szenátorválasztások Franciaországban nem valami nagy érdeklődés közt mentek végbe s az előre látható eredményre vezettek. Összesen 94 szenátor volt választandó. Megválasztott az első szavazásban 74, azonnali szűkebb választás alá került 20. A végeredmény az, hogy a 94 választott közül 78 mérsekelt, 9 radikális, 2 konzervatív-köz-társasági, 5 pedig monarkista. A regiek közül megválasztattak 53-an, a többi új ember. A monarkistáknak ezuttal igen kevés veszteti valójuk volt, mert csak valami 12-en kerültek új választás alá. De e kevesből is nagyon sokat veszítettek s alig 5 helyet bírtak megtartani. A köztársasági kitűnőségek közül megválasztattak: Challemel-Lacour, a szenátus eddigi elnöke, Spuller miniszter, Peytral, jelenleg képviselő, ki most a felsőházba fog átlépni. — Mindezeknél azonban érdekesebb Floquet megválasztása. A régi ismert politikus, a kisokái a képviselőház elnöke, egy ideig miniszterelnök volt, tudvalevőleg a Panama-hadjarat erkölcsi halottai közé tartozott. A múlt évi leleplezéseben olyan mértékben kompromittálva volt, hogy épen most egy éve, mikor a képviselőház az ünnepek után újra megkezdte működését, formaszzerűen kidobták az elnöki székéből. Ehez járult, hogy az augusztusi képviselőválasztásokban régi kerületében — Paris egyik

— Folytasd.

— Nos hát, szerelmet vallo'tam. Ekkor lepett csak meg, hogy mit tettem

Az a bor, az a csábító, hazug tavaszi levegő!

Ezek csaltak meg. Mikor kimondottam a nagy szót, megdöbentem.

Egy hang feljajdult bennem s kikiáltott szívemből: nem igaz!

De már késő volt. A lány égő arczal borult mellemre s ott zokogott a boldogságtól.

Megvallotta, hogy évek óta ismer valami fürdői bátról, melyen még észre sem vettem. Azóta én vagyok minden álma.

Nem hitte, hogy valaha találkozhassunk, s ő mégis e percért imádkozott örökké.

Azt hiszi, hogy szíve most az örömtől reped meg.

Megrémültem szerelme mélységétől, kizőzanultam.

Borzasztó valami ez a szív! Nincs semmi logikája. Tünetényszerű szépség szerethet bele a legesenyább, angyal az ördögbe és egyik sem tudja: miért?

Egy áldott, vagy egy átkozott percz szépselye perzselő lángot lobbanthat ki és egy lopva felbukó pillanat váratlan fuvalma kiothat egy egész tüztengert.

Ha ezt a lányt addig nem szerettem: meg kellett volna akkor szeretnem s belezöldülnöm szerelme mélységébe, de én e helyett megrettentem attól, mint egy kavargó örvénytől.

Nem volt menekvés, beszéltem a megkezdett hangból s türtem, hogy szenvedélyem mind jobban járma alá jusszon. Egyéből mit tettem volna?

városrészen — megbukott s kiharadt a képviselőházból. Akkor azt hitték, hogy politikai pályája véget ért, mert az általános szavazatok végleg pálcát tört felette. Floquet azonban most felebberte az ítéletet s szenátor-jelöltnek lépett föl ugyancsak Párisban, illetve Senemegyében. A szenátorválasztások neki adtak igazat s 343 szavazattal 274 ellen, mely azonban két ellenjelöltje közt oszlott meg, őt küldték a szenátusba. Most tehát e tiszteletreméltó testületben fogja politikai tevékenységét folytathatni.

Francia anarkisták. A francia rendőrség egyre folytatja az anarkistáknál a házmozást. Saint-Etienneben 300 dinamit-töltényt keresnek, amelyek az ottani katonai szertárból e napokban elloptak. Egy Noir nevű anarkistánál egész csomót találtak belőlük; Noirt letartóztatták, s a vizsgálatot folytatják. — Párisban tegnap az a hír terjedt el, hogy Reklus Pált, Vaillant protoktort, a nagy Reclus Eliséét elfogták. Mindaddig ezt a hírt nem erősítették meg.

A szicíliai lázadás. Nápoly, január 9. A pápa körlevelét intézett a szicíliai püspökökhöz, melyben figyelmezteti őket az egyház és híveik iránt való kötelességeikre, és felszólítja őket, hogy ne avatkozzanak a politikai küzdelmekbe.

A kötelező tudori fok.

Írta: Dr. Váradi Zsigmond.

A kötelező tudori rang eltörléséről szóló törvény, úgy látszik, sokalja a nemzet értelmiségét.

A mai jogállapoton a készülő törvény a következő változásokat fogja eszközölni:

1. Az ügyvédi állás elnyerése lényegesen könnyebb leendő.
2. A tudori fokban rejlő magasabb szellemi színvonal az ügyvédségre sem levén ez után kötelező; ezt a magasabb szellemi színvonalat sokkal kevesebben fogják megszerezni. Nemesak az ügyvédek nem fognak ezzel rendelkezni, hanem azok sem, akik eddig hivatalnok-pályára léptek, de az élet sokszorú esélyeire tekintettel mégis jónak látták az ügyvédi oklevél előfeltételét, a tudori fokot is megszerezni.
3. A vizsgák rendszere tekintetében a decentralizatív szellem érvényesül. A vidéki akadémiák mint vizsgáló hatóságok tetemesen erősödni fognak. A vizsgáló közeg ugyanaz lesz, mint volt a tanító.

Kapcsolatosan ezekkel az eredményekkel a hivatalnok-pálya szellemi minősítése némileg szigorúbb lesz, de ez az előny a kötelező tudori fokkal összekötésében nem áll. Kétségtelen, hogy emezt el lehet törölni annélkül, hogy a hivatalnoktól többet követelnék és meg lehet hagyni úgy, hogy a tisztviselőtől az eddiginél több képzettséget kívánjanak. Ezt az eredményt tehát a tudorság kötelező jellegének eltörlése tárgyalásánál

Mikor szelid szemével vágyva, epedve nézett réám — mondtam volna, hogy forduljon el, mert tüzetől jéggő fagyok?

Mikor a kis otthon várva-várt melegéről regélt — árultam volna el, hogy arról a fészkekről én a tél hidegét érzem felém fujni?

Abraándítottam volna ki? Tiportam volna abraándjaival együtt szivét is rommá, mikor tudtam, hogy nincs hatalom, mely azt ismét összerakja?

Nem, erre nem volt erőm és nem is lesz soha. Most a másíknak hallottam a hangját: — No és mit fogsz tenni?

Hány ember lépett már vissza s azért becületes maradt mégis? Ismét átneztem hozzájuk.

A barna idegesen rettent fel s merőn a másíkra nézett: — Az hiszed? Én a becületről más-kép gondolkodom. Két osztálya van az embereknek: egyik, a kiknek neveivel a lapok törvényeszkri csarnokában találkozunk, vagy ha nem is, de ott kellene találkoznunk. A másí, a kik ezeken kívül vannak. — Az elsőnek szabad minden. Megugorhatnak jegyesük, vagy friss feleségük hozományával, hogy más ég alatt szerelmük iparának új árusátrat építsenek. A közönség nevet feleltük, mert nem veszi őket számba. — Ezeknél néha kenyérkereset, néha mellékes úri passió a gazemberség, már pedig élni és szórakozni kell. Bűnt büntre halmozhatnak, azért van létjoguk mégis. Ilyen embereknek is kell lenni s mindaddig, a mig nem gyilkolnak — eljárásokon nem igen botránkoznak meg, sőt mutatnak ravasz ügyességükön. Ugyiszólva a humor és komikum bizonyos fajtá képviselik. — A második osztálynak már más sorsa. A kik ide tartoznak, azoknak nem szabad utjokan ingadozni, visszatérni, mert ok abból az anyagból vannak gyurva, a miből a tragediák hősei, kiknek egy botlásuk: halál. Egész életükön át élhetnek, mint a Krisztus és ha az utolsó percben véletlenül csak egy szemernyi foltot kapnak; a köz, mintha bukásukra börtönt volna — sárba merített sarujával végig tipor fölöttük s az évtizedek izzadságával fehéren tartott palaston úgy szétapodja azt a parányi foltot, hogy az egész koromszínű lesz tőle és a feddhetlenség által lakatra

mint mellékést és nem maga az eltörlés által létrejött joggal mellőzhetjük.

A felsorolt három eredménnyel kívül más lényeges eredményt a készülő törvény nem fog maga után hozni. Igaz, hogy a budapesti egyetem a szigorlatok elsokasodtak és a törvény életbeléptével megriktnak, ugyde ezt már igazán lényegtelen kérdésnek tekintjük. Mert ha csak ez a baj és ha ezen kell mindenáron segíteni, akkor a segítséget teljesen felesleges az ország értelmisége legnagyobb karának le-szülyesztésével érni el. A segítségnek ily csekély ugyszólván physikai baj esetében ezer könnyű módja van. Csakis példának okáért említjük meg, hogy ily módok némely vidéki akadémiáknak a tudori szigorlatok tartásával felruházása, vagy a budapesti egyetemhez több tanerő alkalmazása. Végre is az csak szerencse, hogy sokan vannak, akik tanulni és vizsgázni akarnak s ha kevés a tanerő, a ki őket tanítsa és vizsgálja, nem a tanítványok számát kell apasztani, hanem a tanerőket megnövelni.

A felsorolt három eredmény pedig az egész vonalon káros hatással fog járni.

1. Az ügyvédi állás elnyerését megkönnyíteni annyit jelent, mint felbátorítani a tehetségtelen, de szerencsevadás elemeket, hogy e pályán kísérletet tegyenek. — Innentul a kísérlettel még kevesebbet veszhetnek. — Ily elemek az ügyvédi karban eddig sem hiány-zattok, de elenyésztek a hivatottak és a szigorlatok által némileg kirosztáltak nagy töme-gében.

De egészben véve sem óhajtható, hogy az ügyvédek száma gyapordjék: a tulnép-ség minden tünete már is mutatkozik. — Ha reform kell, úgy ez a reform nem lehet más, mint az ügyvédeljél gyakorlati éreinek tete-mes felemelése, hat esetleg hét évre és a szellemi minősítés szigorítása. — Mert tagad-hatlan, hogy az ügyvédi állás keresetképes-ségének megrottása magának a jogrendnek megrottását is maga után vonja. A jogrend tehát csak önvédelmi jogot gyakorol, ha az ügyvédség szellemi színvonalát nem sülyeszt-vén, inkább még a gyakorlat éveit és az ügy-védi vizsgát megszorítja. A numerus claususról nálunk beszélni sem lehet, mert felig nyugati félig ázsiai társadalmi viszonyaink mellett ép-pen az az elem szorítottak le az ügyvédség teréről, a melyik hivatalt ma is alig-alig kap. Tehát a kétségtelenül jelenlévő tulnépesedés baja ellen egyedüli eszközünk a qualificatio emelése. És most a qualificatiót leszállítják! Ez egyszerűen szomorú.

Még elszomorítottabb azonban a tudori fok-ban rejlő színvonalnak a társadalomból is ki-irtása.

A tudori vizsgák Magyarországon egy oly művelt osztályt kepeztek, a melyhez fogható azelőtt nálunk nem létezett. A szigorlatok nem csak bizonyos mennyiségű ismeretet szolgál-tattak, hanem kétségtelenül nagyban hozzájár-ultak a distingvál gondolkodás és a valódi tudományos szellem felébredéséhez. Részünk-

kényszerített ezer toroknak legelső kiáltása a: feszítsd meg!

Most már érted, hogy miért nevezem én is melegen azt a fészket, melynek jég-hidegét előre érzem? Érted, hogy miért ha-ladok tovább azon a hamis csapáson, a melyre egy véletlen perczen rábotlottam?

Egyszerű az oka. Ha keresztemet le akarom dobni, annak a lányom eskék a vállára. Meg aztán a ma-sodik osztályba tartozom, a hol vagy a ke-reszt, vagy a halál...

Azzal fizetted s mentek. Jeggyűrűjét még fennebb huzta ujján, mintha nagyon ragaszkodnék hozzá.

Bodor Ferenc.

A lótuszvirág.

— Elbeszélés. —

Írta: Limpung F.

Fordította: Bíró Irén.

(Folytatás.)

— Különben az öreg Maurmann taná-csot akarom addig fölkérésni, mig te Franke kisasszonyom a dolgot rendbe hozod; nem szenvedhetem a siránkozó nőket, de pénzemet sem szeretném elveszíteni.

— Csak bízd rám, mondá hidegen a szép asszony; s aztán csókra nyújtotta ajkát és meg volt róla győződve, hogy ferje elragadta-tással távozik. Ha sejtette volna, hogy mennyire közönyös iránta!

Egy felőrával később, Theunert távozása után a pinczér egy névjegy-t hozott, melyen a következő név volt: Franke Frieda.

— Beléphet, hangzott a büszke felelet, — aztán a chaiselouguiról fölemelkedett a hölgy.

Nyulánk, mely gyászba öltözött alak lépett a szobába; a sürtü crepe fátol alatt puha, szőke hajfonatok látszottak; a nagy kék szemek komolyan nyugodtak a tábornoknál.

— Ön ismeri látogatásom célját, — asszonyom, kezdé Frieda, kifogástalanul meg-hajtvá magát.

— Ez csupán üzleti ügy, felelte a tábor-nokné éles hangon és visszautasító modorban, mialatt büszkén kiegyenesedett.

ról ezt a nemzet összeségére nézve oly fontos-nak tartjuk, hogy csak tapsolnánk a reformer-nek, ki a tudori fokot a bírósági és közigaz-gatási tisztviselőkre is kötelezőnek mondaná ki. Nem az az állam érdeke, hogy létezzék oly szellemi minősítés, mely nagyon tekintélyes, de senki sem bírja, hanem hogy létezzék oly tu-dományos fokozat a mely valódi műveltséget biztosít és az egész értelmiségnek sajátját ké-pezi. A parókagép benyomását teszi, midőn oly dolgokat hallunk, hogy a doktori címet nem kell ki dobni az élet sorába és hogy ennek a foknak csak a kiváltságosak és a szorosabb értelemben vett tudósok birtokának kell lenni. Ellenkezőleg: a mint azt kívánjuk, hogy az utolsó halottkém is doktor medicinae legyen, azonképen örövendének, ha az utolsó szolga-bíró is azzal imponálhatna a népnek, hogy ő nemesak megválasztott tisztviselője, hanem juris doktor is. Ebben semmi vesztést nem látunk az oklevélre, hanem igen nagy hasznót a szolga-bíróra és a közigazgatásra nézve is. De vesztést látunk abban, hogy egy nemzet megszokálja az ő művelt férfiat.

Végül nem örövendünk annak sem, hogy a vizsgák decentralizáltak. Magára a vizsgázó tanulóra fontos, hogy a felsőbb oktatással az oklevélét ne attól kapja, a kitől tanulmá-nyait nyerte. Mindenki bizonyíthat és mellett, a ki egy vizsgarendszeren keresztül ment. A tanuló összehasonlíthatlanul komolyabban veszi feladatát, ha nem az ő kis városának népszerű és ő vele magával is oly jó viszonyban álló tanára elé kerül végszámadásra. Azt hisszük, nem sértjük senkinek felekezeti érzékenységét, kimondván, hogy epan nem vált a magyar felső oktatás előnyére némely vidéki felső ta-nodának az a renomméja, miszerint a vizsgá-latok falai között nem épen tulszigorúak. — Az alsó és közép iskolában nevelőket óhajtunk, akik egész lélekkel, meleg szívvvel kísérjék és támogassák, erősítsék és fejlesszék a tanuló egyéniséget. De a felső iskola oklevélét ne adja ki más, mint a hideg bíralt, a szigorú igazság. Ez pedig soha sincs minden vesztél nélkül, ha tanuló és tanár igen közel vannak helyeztetve. A jogakadémiák életét kellően biztosítja, hogy alap- és államvizsgákat teszünk előttük, reájuk semmi életbevágó kárt nem képez, hogy a tu-dori oklevél külön közeg előtt legyen meg-szereshető.

Mindent összevetve tehát, nem hisszük, hogy a kötelező tudori fok eltörlése értelmi-ségünknek előnyére váljék. Egyenesen kárára lesz.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gőnczy-egyesület Otthonában.

Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Jan. 10. Békéssy László felolvasása a gazda-sági akadémiában. Este 5 ó.

Jan. 13. Jogszóbal az egyetem javára, a Bika-szálloda disztermében.

A fiatal leánynak vére szívére toltult és öreg barátja szavai jutottak eszébe: nincs szíve ez asszonyom!

— Először is kérésen kell kezdenem, szölte Frida szerényen; mint nő intézem ezt egy másik nő szívéhez.

— Ne gondolja, kisasszony, hogy e kel-lemetlen ügyben nálam több engedékenységre talál, mint férjemenél.

Frida ajkára harapott, reszketve vette elő zsebéből a lepecsételt borítékot.

— Mélyen tisztelt asszonyom, mondászor-moruan, nem leszek sokáig terhére. Az érték-papirt hiába kerestem, nem találtam meg. Így nagyon kérem, ezen összeggel sziveskedjék megelégedni, melyet drága emlékek eladása által tudtam szerezni. Itt van az 550 márká, a többit —

— Bizonyára önnek ajándékozzuk? A szép asszony máskor oly kellemes hangja mily-en gunyossá lett, melylyel vérg sértette a szerencsétlen leányt.

— Nem asszonyom, felelte Frida halkán, csak elnézést akartam kérni. Atyám meghalt — szomorú körülmények közt; minden köte-zettségeknek nem tehetek egyszerre eleget, mint a hogy szeretném.

— Hallottam valamit e dologról, de íté-letet nem mondhatok róla, veté közben hide-gen Editha. Atya bukása — Frida összeráz-kódott e kemény szavak hallatára — intő példa arra, hogy nem lehet az ember eléggé óvatos ilyen esetben. Mikor fizetheti vissza a hiányzó összeget.

A fiatal lány sápadt arcán megvetés tükrözőtt, s szőke fejét csaknem büszkén emel-te föl.

— Ha úgy kívánja, azonnal asszonyom! Pár héttel ezelőtt Saldow asszony meghívott társalkodónőnek; ha egy szó szókol anyai ba-rátónomé, az összeg birtokomban lesz. De büsz-kébb vagyok, mintsem előre pénzt kérjek tőle; — a hiányzó összeget fizetésemből fo-gom —

— Azt ne tegye gyermekem, a boríték-ban levő összeggel melegegsem; nekem csak a boldogult iránt volt kötevelésem. s lánya egy rossz órat se szerezzen magának miattam. Számadásunk be van fejezve.

A tábornok volt, ki így szölt; észrevét-lenül lépett be s szavait Fridához intézve, nem

Jan. 13. 14. Sertésvásár.

Jan. 14. 15. Lóvásár.

Jan. 15. 16. Baromvásár.

Jan. 16. Hajduvármegye közigazgatási bizottsá-gának havi ülése.

Jan. 17. Kerpely Kálmán felolvasása a gazda-sági akadémiában. Este 5 ó.

Jan. 17. Cszmadia iparos ifjuság táncvigalma a Koronában.

Jan. 20. A függetlenségi kör bálja a Korona vendéglőben.

Jan. 20. Gazdaszok táncestélye a „Bika-szálloda disztermében.

Jan. 21. Az iparos-kör táncvigalma a „Bika-szállodában.

Jan. 24. Czajlik István felolvasása a gazdasági akadémiában. Este 5 ó.

Jan. 27. Esküdtársi tárgyalás. (Sztán Péter Ujlaki Antal ellen.)

Jan. 27. Ács ifjuság bálja a Margit-fürdő tánc-termében.

Jan. 27. A polgári kör bálja a „Bika- tánc-termében.

Febr. 1. Üzletvezetőségi hivatalnokok bálja az egyetem javára a „Bika- tánctermében

Febr. 3. A kőmíves ifjuság táncvigalma a Margit fürdőben.

Febr. 10. Esküdtársi tárgyalás. (Veres Lászlóné Vértési Gyula és L. Hornyák Viktor ellen.)

Febr. 10. Evang. fillér-egylet thea-estélye a „Bika- tánctermében.

Febr. 10. Szűts Mihály felolvasása a gazdasági akadémiában. Este 5 ó.

Febr. 11. A fodrász és borbély-segédék táncviga-lma az egyetem javára.

Febr. 17. Esküdtársi tárgyalás. (Csurka János és Mannó Kálmán Papp László ellen.)

Febr. 17. A zsidó ifjuság iskolabálja a „Bika- tánctermében.

Febr. 23. Hangverseny a debreczeni egyetem és az Emke javára.

Ujdonságok.

* **Az ügyvédi kamarából.** A depr. ügyvédi kamara választmánya Sinka Ferencz depr. ügyvédet az ügyvédek névjegyzékéből önkentes lemondás folytán kitörölte.

* **Valentin Lajost,** a depr. színház volt igazgatóját a magy.kir.operaházhoz tenor-tá-nak szerződtették 2500 frt évi fizetéssel; első fellépte Manonban lesz.

* **Gyujtogatás bosszúból.** H.-Szob-szolón egy D. Somogyi József nevű juhász Fröhner Lajos plebanos öszivetését 200 darab birkaival megelégette, melyert az ottani mező-rendőr kapitányság az illető juhászt 60 frt bir-ság és kárterítésre ítélte. A juhászt mód nél-kül elkísértette ez a szigorú birságolás, s el-határozta, hogy a plebanoson bosszút áll. Úgy is tett. A napokban éjjel belopózott a plebanos tanyájára, s annak takarmányait felgyújtotta. A kár jelentékeny, mert megmeneti semmit sem lehetett. A gyujtogatót letartóztatták. A tet-es a rendőrség előtt tördelmesen vallott.

* **A magyar nadrág, mint a nemzetiségi izgalom oka.** A maga ne-mében ép oly pártatlan, mint hihetetlen cso-magok kutak is.

látta, hogy feleségére mily kellemetlen hatá-sal volt varatlan megjelenése.

Az öreg tábornok jó szívű volt és nem tudta szomorúságát megindulás nélkül nézni; igyekezett Frida bánatát enyhíteni, de most fedezett fel először „Undine-ja” lelkü-letében egy foltot. Hát csakugyan nem volna szíve?

De nem ez volt az oka a szép asszony elhalványodásának; egy nevet hallott varatlanul kiejteni, melyet egy hű férfi viselt, kinek adott szavát olyan csalárdul megszegte!

Hirtelen egy fényes kivülgittott kará-csonyfa lebegett szeméi előtt. Saldow Arthur állott tengerészi egyenruhájában s szerelmes tekintettel nézett rá; szíve hevesen dobogott s egy halk bánatos hang sugtoltja: ha nem hagy-tad volna el... ő szerettél és te is szeret-ted őt.

E név az idegen leány ajkairól, nagyobb hatással volt a szép asszonyra, mint a lelkész szavai az oltár előtt, esküvőjekor, szeme könnybe lábbadt, gyöngéd arczát langoló pirosság bo-ritotta el, lassan megfordult és távozott a szobából.

IV.

A hullámzó tenger felett sötét kék ég-boltozat terült el, a zugó habok ugyanazon a titokzatos, régi hangon beszéltek, mely most is épp oly elragadó hatással van arra, a ki hallgatja őket, mint évszázadokkal ezelőtt.

A parton álló magas férfi is egy fához támaszkodva a hullámok morajlását hallgatta: tekintete álmódva nyugodott a majd sötét-kék, majd smaragdöld habokon, mintha fele-letet várna tőlük egy kérdésre.

Saldow kapitány volt; napbarnitotta ar-czával hazája felé fordulva, vágyakozva tek-intett az ország felé, hol eseményképe a „lótuszvirág”-volt. Leikében a boldogság és szerelem ragyogó kepei tüntek fel, — ragyo-góak és eltűnőek, — mint a tenger hul-lamai.

Másfeléle már, hogy távol van hazájától és még ugyanennyi idő mulva térhet vissza menyasszonyához; egy örökévalóságának tet-szik azon februári nap óta, mikor utolszor szívére ölelte. Arca elkomorodott.

— Már majdnem egy fél év óta semmi hír, gondolá; ez elsülyedt hajón bizonyosan

dabogarat olvasunk egy erde kis cikk így szól:

»A belügyminiszter er kik-intézet Torda-Aranyos megye-gy az oláhok nem azért bá-és a megye intéző férfaira, m-pan mindig magyar nadrágban

Don Quichotteba ojtott valóban! Ha viccznek vesszük-tűnő, hogy a jubilaris Fliegen-adna érte 100 pengő forintok hivatalos észjárás születték-

kor még jobb, mert be lehet egy kilométer hosszú kerítést-gény magyar nadrág, milyen-ményeket tulajdonit nekéd a-dött. Te igazod a román tulz-kiirt a föld színeről a hivat-hát akkor megszünt Aranyo-mán nemzetiségi kérdés. Pedig-nadrág és az oláh nadrág re-litán-k egymásra abban t. i. kető — kétágu. Megnyugtató-kiküldöttet, hogy a román ké-gyar nadrággal fogják elintéz-függ, hogy ki húzza fel ezt szerszámot, de ha már a erősen ragaszkodik ahhoz az-mindenek oka, a nadrág, torda-aranyos derék alispánt, kü, mentse meg a hazát ajándékozza ezt a nadrágot-mán kulturegyesületnek av-hogy: Hazafiság a nemzetisé-

* **A Klapka emlék**

a kereskedelemügyi miniszter postabélyegét utalványozott széküldéséhez. A bizottság törvényhatóságokhoz, pénzinté-társaságokhoz és sok magános-zásra szólítván fel a hős táborn-rendi és képviselőkörökben, n-gyja működik a bizottságban-tágyújtás. A bizottság felkeri a-befolyt pénzt a Budapesti t-pénztárhoz (Andrássy-ut 5. s-gyűjtő iveket pedig a gyűjtés-bizottság titkárhoz (Budap-küldjék. Ujabbán 920 frt fo-jávára. A részletes kimutatás fog közzététetni.

* **Az ártézi kutak**

Szoboszlóri irjak, hogy ott-mint 15 ártézi kut van a a-közhelyein s most már kizár-el a lakosság vizsükségele-tanács a nyitott kutak has-Dr. Szontágh Tamás kir. or-sége vizsgálta meg ott a k-solta a városi tanácsnak, h-tását hatósági engedélyhez-megtörténhetnek, hogy a fel-kutak által nagy levén a viz-rás elvesztési nyomó e-hetnek ömleni a már hasznú-kutak is.

volt levél számomra; oh, én csak te maradj hű hozzám, tőrök.

Majd mosolygóvá vált, és ő hű maradt; hiszen nagy-mást.

A kételkedésnek a gon-tűnt föl előtte Editha iránt, hullámok! Mintha azok is a-tatnék.

A pálmalevelek közül kapitány észrevette volna, és tekintett reá, bánatos kifeje-bánszerű fezt viselt fején s-nézte Saldowot, ki most egy-és azt megcsókolta.

— Lótuszvirág, sul-mialatt a hindu téjt rázta, s is ez idegen nyelvet, a szép-már nem volt idegen előtte-szenvedélyével ragaszkodott.

Nem régen az erdőbe-éhes tigris támadta meg e-még most is elborzadt, ha e-Körülte mely csend, a ragm-mellén volt, tudta, hogy ut-zett és kétségbeesett kiáltás-Mindig közelebb és közelebb-szürkes szemé, ekkor a s-egy puská csöve látszott e-medt szíve ujra földbogott.

Nem hába remélt a-vekező pillanatban egy lo-erősen viszhangozt az erdő-löve terült el a földön; a-ugyanaz a szép tengeré-a pálmafa törzséhez táma-hajolt a hinduhoz, hogy-megvizsgálja, de e pillana-sebesült feje és pocszant-esett.

Egy puha ágyon tért-tisztántartott kunyhóban e-rópai asszony előadta n-derék kapitány karjaiban-dóbból, sebet bekötöztek a-elhelyezték mostani fek-arról is gondoskodott, ho-maradhasson.

(Folyt k)

